

Complexnummer: 510305

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Zeerust

Aantal complexonderdelen

4

Monumentnummers van complexonderdelen

510306, 510307, 510308, 510309

Woonplaats

's-Gravenhage

Gemeente

's-Gravenhage

Provincie

Zuid-Holland

Locatie van het hoofdobject

Westvlietweg 148, 2495 AG te 's-Gravenhage

Complexomschrijving

Inleiding

De HISTORISCHE BUITENPLAATS ZEERUST is omstreeks 1700 gesticht onder de naam "Tolzicht", op de plaats van de boerderij van Arij Cornelis Ruygrok langs de Vliet. In 1753 kwam de buitenplaats in bezit van Jan Schrader, die in 1790 het oude huis liet vervangen door een nieuw en er de naam "Zeerust" aan gaf. In 1806 werd Zeerust verkocht aan mr. Daniël Jacob Heeneman en het bestond toen uit een herenhuis, een stalling voor vijf paarden, een koetshuis, tuinmanshuis, boomgaard, visvijvers en een grote goudvissenvijver. Dit huis werd vanwege een verbreding van de Vliet afgebroken. De toenmalige eigenaar, de Stompwijkse stoommeelfabrikant Petrus Kramer, liet in 1889 het huidige huis bouwen, in de stijl van het Eclecticisme met voornamelijk invloeden van de Neo-Franse Renaissance. Vanaf 1950 is Zeerust in bezit van mevr. W.J. Ruygrok-van der Pol, die het verhuurt aan de stichting R.I.B.W.. Deze stichting verzorgt een Begeleid Wonen project in het huis, koetshuis en de tuinmanswoning. In 1977 werd het huis aan zijn nieuwe functie aangepast onder leiding van de architect ir. B.M. van Londen-Romp uit Den Haag. Er werden o.a. dakramen, een brandtrap aan de achterzijde en nieuwe hekken op de veranda en het balkon geplaatst. Ook intern vonden er aanpassingen plaats; zo kwamen er kamers op de zolderverdieping. Desondanks is in het interieur nog een aantal ruimten vrijwel in tact gebleven, zoals de keuken, hal en gang, trappenhuis en een aantal vertrekken op de bel étage. De tuinmanswoning heeft in 1972 een verbouwing en uitbreiding ondergaan, onder leiding van R. van der Toorn. Aan de noordgevel werd een éénlaagsaanbouw gerealiseerd, met onder andere sanitaire voorzieningen. In de oostgevel werd een deur vervangen door een venster. Het koetshuis werd in 1977 verbouwd tot werkplaats en in 1991 uitgebreid met een recreatiezaal. Door deze verbouwingen komt het koetshuis niet meer in aanmerking voor bescherming van rijkswege.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Omschrijving

Het huis ligt langs de oostzijde van de Westvlietweg, tussen het toegangshek en de tuinmanswoning. De tuinmanswoning ligt langs de Westvlietweg, ten zuiden van het huis en is via een eenvoudig houten bruggetje te bereiken. Het koetshuis ligt in het park ten noordoosten van het huis. Het toegangshek bevindt zich ten noord-westen van het huis aan de Westvlietweg. Het hek stond oorspronkelijk ongeveer anderhalve meter dicht bij de weg. De buitenplaats bestaat uit een 3 hectare groot langgerekt rechthoekig perceel, dat aan de westzijde aan de Westvlietweg grenst. In het oostelijk gedeelte ligt het park dat is aangelegd in Landschapsstijl, met een grasveld, kastanjelaan, vijver met waterloop, eilandje en bosperceel. Ten zuidoosten van het huis liggen de boomgaard en de moestuin met een restant van een oude kas. De historische buitenplaats Zeerust omvat de volgende samenstellende onderdelen:

1. historische parkaanleg, zie voor omschrijving monumentnummer 510308;
2. huize Zeerust (Westvlietweg 148), zie voor omschrijving monumentnummer 510307;
3. tuinmanswoning (Westvlietweg 149), zie voor omschrijving monumentnummer 510306;
4. toegangshek, zie voor omschrijving monumentnummer 510309;

N.B. het koetshuis valt niet onder de bescherming.

Waardering

De historische buitenplaats Zeerust is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde als onderdeel van een strook historische buitenplaatsen langs de Vliet en als een illustratief voorbeeld uit de geschiedenis van het wonen in Zuid-Holland, in het bijzonder op een buitenplaats uit de 19de eeuw. De buitenplaats is tevens van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde als een gaaf en representatief voorbeeld van een buitenhuis in Eclectische stijl met invloeden van de Neo-Franse Renaissance en vanwege de gaafheid in hoofdvorm, detaillering en materiaalgebruik van de complexonderdelen. Voorts heeft de buitenplaats ensemblewaarden wegens de beeldbepalende ligging langs de Westvlietweg en de Vliet en de ruimtelijk-functionele samenhang van de complexonderdelen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 510306

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	11 november 1998
Kadaster deel/nr	82980/126

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*		
's-Gravenhage	's-Gravenhage	Zuid-Holland		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
's-Gravenhage	BB			1853

Omschrijving**

Inleiding

TUINMANSWONING daterend uit 1889 behorende tot de buitenplaats Zeerust.

Omschrijving

Op rechthoekige plattegrond opgetrokken tuinmanswoning, bestaande uit één bouwlaag onder met Hollandse pannen gedekt schilddak met pironnen. De in baksteen opgetrokken witgepleisterde gevels op zwart geschilderde plint zijn voorzien van muurankers en worden afgesloten door een kroonlijst. De vensters met houten kozijnen en waterdorpels zijn afgehangen met persiennes. Aan de noordzijde de éénlaags aanbouw uit 1972 op rechthoekige plattegrond, onder doorgetrokken dakschild. Voorgevel (west): in het midden van de gevel een vierruitschuifvenster met tweeruitsbovenlicht en voorzetraam. Erboven een dakkapel met vierruitsvenster en een eenvoudig geprofileerde houten omlijsting. Links in de recente aanbouw een houten deur, onder een afdak op ijzeren palen. Zijgevel (zuid): twee openslaande vensters met tweeruitsbovenlicht. Op het dak een hoog opgemetselde bakstenen schoorsteen en rechts een recent dakraam. Achtergevel (oost): heeft links een lage uitbouw onder doorgetrokken dak, voorzien van twee zesruitsvensters met voorzetramen maar zonder persiennes (rechter venster in 1972 ingezet ter vervanging van een deur). Rechts om de hoek (noordgevel van de lage uitbouw) een nieuwe deur. In de oostgevel van de recente aanbouw rechts een klein hooggeplaatst raampje (van het toilet) en linksboven tegen de hoek een vierkant houten luikje. Zijgevel (noord) van de aanbouw heeft rechts een roosvenster.

Waardering

De tuinmanswoning is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarden vanwege de oorspronkelijke functie en de mate van gaafheid in hoofdvorm, detaillering en materiaalgebruik van het exterieur. Voorts bezit de tuinmanswoning ensemblewaarde wegens de beeldbepalende ligging van de woning langs de Westvlietweg en de Vliet en uit de ruimtelijk-functionele samenhang met de overige complexonderdelen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Tuinmanswoning(K)

Monumentnummer*: 510307

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	11 november 1998
Kadaster deel/nr	82980/133

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>		
's-Gravenhage	's-Gravenhage	Zuid-Holland		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
's-Gravenhage	BB			1853

Omschrijving**

Inleiding

HUIZE ZEERUST daterend uit 1899 en hoofdonderdeel van de historische buitenplaats.

Omschrijving

Blokvormig buitenhuis met in- en uitspringende bouwvolumes op samengestelde rechthoekige plattegrond, bestaande uit twee bouwlagen op souterrain, onder met gesmoorde kruispannen en dakleer gedekte afgeplatte schilddaken. De in rode baksteen opgetrokken gevels op natuurstenen plint worden geleed door in natuursteen uitgevoerde ornamenten: horizontaal door friezen tussen cordonlijsten en verticaal door hoekpilasters met verdiept paneel. In het bovenste fries dragen consoles de overstekende, geprofileerde houten gootlijst. De T-vensters en de schuifvensters met bovenlicht zijn voorzien van houten kozijnen en een geprofileerde natuurstenen omlijsting. Een aantal souterrainvensters is afgeschermd met een siersmeedijzeren rooster. De originele dakkapellen zijn voorzien van openslaande vensters en een geprofileerde houten omlijsting. Voorgevel (west): links een gevel bestaande uit twee vensterassen, met daarin rechts op de bel étage de ingang. Rechts een hoekrisaliet met twee vensterassen. De ingang bestaat uit een originele hardhouten dubbele paneeldeur, die te bereiken is via een hardstenen trap met bordes. Boven het bordes een klein houten balkon met balustrade, gedragen door twee gietijzeren zuilen. Onder het bordes een rooster voor het souterrain. De trap heeft een ijzeren leuning en bij de aantrede een gietijzeren vaas. De deuren hebben elk een raam met daarvoor siersmeedijzeren diefijzers. De hoekrisaliet heeft in het midden een dakkapel. In het fries tussen de verdiepingen is aan de rechterzijde de naam "Zeerust" aangebracht. Zijgevel (noord): links een hoekrisaliet met één vensteras en rechts een gevel met twee vensterassen. In de plint van de hoekrisaliet een tweeruitsvenster tussen vensters, die behoren bij de keuken in het souterrain. Op de bel étage bevindt zich een groot venster van de eetkamer, bestaand uit een T-venster tussen vensters met bovenlicht. In het midden op de verdieping een venster en in het dak twee recente dakramen. In de rechtergevel links een dienstingang bestaande uit een originele hardhouten deur met bovenlicht. Aan weerszijden van deze deur bevinden zich op de bel étage kleine vensteropeningen met hardstenen waterdorpels. De linker vensteropening is voorzien van diefijzers en de rechter is dichtgemetseld. Rechts op de bel étage

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

een venster. In de plint drie tweeruitsvensters achter roosters; links van de deur één venster en rechts twee. Op de verdieping boven de dienstingang een zesruits glas-in-lood traplicht met twee geprofileerde houten stijlen. Het glas-in-lood is uitgevoerd in eenvoudige geometrische patronen. Het traplicht breekt aan de onderzijde door het fries heen en bevindt zich tussen twee gecannelerde pilasters en onder een bewerkte latei. Rechts van het traplicht is een venster aangebracht. Boven dit venster in het dak een recent dakraam. De achtergevel (oost) bestaat uit een terugwijkende gevel achter een brandtrap aan de linkerkant en een gevel met een houten veranda voor de bel étage aan de rechterkant. In de linkergevel op de bel étage een serre bestaande uit zes vensters onder drie segmentboogvormige bovenlichten. Op de verdieping geeft een dubbele deur tussen vensters toegang tot het balkon. De deur en de vensters hebben bovenlichten. Het balkon is voorzien van een lage houten balustrade. Op deze verdieping zijn in de zuidmuur van de rechtergevel aan de linkerkant een nieuwe deur en aan de rechterkant een hoog geplaatst venstertje aangebracht. In de rechtergevel geven dubbele, grotendeels glazen deuren tussen vensters toegang tot de veranda. Boven de deuren en de vensters bovenlichten. Aan weerszijden van de toegang zijn tegen de gevel natuurstenen platen met een rondboogvormige versiering aangebracht. De veranda heeft een vernieuwde balustrade en is vanuit het park te bereiken via een houten trap. Tussen de twee vensters op de verdieping een natuurstenen plaat. In het midden van het dak een kapel. Onder de veranda in de plint twee vensters (linker met rooster) van de keuken. Zijgevel (zuid): links en rechts tegen de hoek van de gevel een vensteras. Rechts op de bel étage een tweeruitsvenster onder segmentboogvormig bovenlicht van de serre. In het midden van het dak een kapel en een bakstenen schoorsteen. Interieur: nagenoeg gaaf interieur, onder meer in de hal, gang, trap, kamer en suite en eetkamer op de bel étage en de keuken in het souterrain. De hal en de gang zijn voorzien van paneeldeuren, marmeren vloeren en stucplafonds, waarbij met name het plafond in de hal zeer rijk uitgevoerd is. De kamer en suite en de eetkamer zijn voorzien van paneellambrizingen, stucplafonds, hardstenen schoorsteenmantels en schuifluiken voor de vensters. De kamer en suite heeft nog originele schuifdeuren. De trap heeft een geornamenteerde trappaal en een leuning bestaande uitsiersmeedijzeren spijlen. De keuken in het souterrain is voorzien van een in een geel met zwart patroon uitgevoerde tegelvloer en oorspronkelijke kasten en schouw.

Waardering

Het huis Zeerust is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde als onderdeel van een strook historische buitenplaatsen langs de Vliet en als illustratief voorbeeld uit de geschiedenis van het wonen in Zuid-Holland, in het bijzonder op een buitenplaats uit de 19de eeuw.

Het huis is tevens van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde als gaaf en representatief voorbeeld van een buitenhuis in Eclectische stijl met invloeden van de Neo-Franse Renaissance, een kenmerkende stroming in de ontwikkeling van de jongere Nederlandse architectuur en vanwege de gaafheid in hoofdvorm, detaillering en materiaalgebruik van zowel ex- als interieur.

Daarnaast heeft het huis ensemblewaarden bestaande uit de beeldbepalende ligging van het huis langs de Westvlietweg en de Vliet en uit de ruimtelijk-functionele samenhang van de overige complexonderdelen.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 510308

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	11 november 1998
Kadaster deel/nr	82980/132

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
's-Gravenhage	's-Gravenhage	Zuid-Holland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
's-Gravenhage	BB			1853
's-Gravenhage	BB			1854

Omschrijving**

Inleiding

HISTORISCHE PARKAANLEG rond 1899 in Landschapsstijl aangelegd, onderdeel van de historische buitenplaats Zeerust.

Omschrijving

Het park beslaat voornamelijk het oostelijk gedeelte van de buitenplaats.

Vanaf het toegangshek (tussen twee linden) voert een grindpad om een rond, met bomen (o.a. Amerikaanse eik) beplant perk naar het huis. Achter het huis ligt centraal een groot grasveld, dat uitzicht biedt op de met bomen omzoomde waterpartij in het oostelijk gedeelte van het park. Aan de noordzijde van het grasveld leidt een kastanjelaan langs het koetshuis naar de waterpartij. In het midden van de vijver een met bomen beplant eilandje. De vijver heeft aan de noordzijde een aftakking, die met een bocht naar de achterkant van het park gaat. Het terrein om de vijver heen is beplant met gemengd loofhout. Oorspronkelijk liep daar een aantal wandelpaden, maar die zijn momenteel vanwege achterstallig onderhoud niet meer herkenbaar. De gehele noordkant van het park is beplant met gemengd loofhout. Aan de zuidzijde van het centrale grasveld liggen de boomgaard en de moestuin, die aan de oost- en de zuidkant omzoomd zijn door hagen. Ten westen van de moestuin bevindt zich een bosperceel, met o.a. ten zuiden van het huis een rode beuk en om de tuinmanswoning esdoorns en paardenkastanje. Het terrein tussen de weg en het huis bestaat uit grasveld.

Waardering

De historische parkaanleg is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde als onderdeel van een reeks parken die behoren bij de langs de Vliet gelegen historische buitenplaatsen. De historische parkaanleg is tevens van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een kleinschalige en eenvoudige aanleg in Landschapsstijl, een kenmerkende stroming in de ontwikkeling van de jongere Nederlandse tuinarchitectuur. De ensemblewaarden van de parkaanleg bestaan uit de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

beeldbepalende ligging in het landschap en uit de ruimtelijk-functionele samenhang met de overige complexonderdelen.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

Monumentnummer*: 510309

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	11 november 1998
Kadaster deel/nr	82980/120

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>		
's-Gravenhage	's-Gravenhage	Zuid-Holland		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
's-Gravenhage	BB			1853

Omschrijving**

Inleiding

TOEGANGSHEK MET BRUG daterend uit het einde van de 19de eeuw en onderdeel van de buitenplaats Zeerust.

Omschrijving

Aan de Westvlietweg gelegen siersmeedijzeren inrijhek, bestaande uit een dubbel spijlenhek tussen met krullen bekroonde vaste hekdelen. Het hek stond oorsponkelijk op de gemetselde boogbrug, die toegang tot de Buitenplaats verleend.

Waardering

Het toegangshek met brug is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarden als historisch-functioneel onderdeel van de buitenplaats en de gaafheid in hoofdvorm, detaillering en materiaalgebruik. Voorts heeft het hek ensemblewaarden wegens de beeldbepalende ligging van het hek langs de Westvlietweg en de Vliet en uit de ruimtelijk-functionele samenhang met de overige complexonderdelen.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Voorwerpen op pleinen en dergelijke	Erfscheiding(D)	Toegangshek

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument